

Protokoll 3/2024

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 19 mars 2024 kl. 16:35-16:55, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Felix Finnveden (S)
Johan Heinonen (S)
Ulrika Lorentzi (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez (S)
Kristina Ekelund (M) ersätter Nike Örbrink (KD)
Malin Frick (C) ersätter Thomas Wihlman (C)

Ersättare

Gabriel Rindborg (S)
Magnus Ivarsson (V)
Rebekka Dominique (MP)
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Rosie Rothstein (L)

Övriga närvarande

Jonathan Storm Nämndsekreterare
Patric Rylander Förvaltningschef
Linda Hamnes Avdelningschef
Therese Lang Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Maria Lilja Handläggare
Joakim Höjer Borgarrådssekreterare

Paragraf

§§1-6, §§8-24

Sekreterare

Jonathan Storm

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

§ 2

Val av justerare

Beslut

Äldrenämnden utser ledamoten Hugo Laigar (M) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V)

§ 3

Anmälan av protokollsjustering ÄN 2/2024-02-20

ALD 2024/9

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/9-3 Äldrenämndens protokoll 2024-02-20

§ 4

Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden fastställer den utsända föredragningslistan

§ 5**Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare**

Hugo Laigar (M) lämnar in en skrivelse med rubriken "Skrivelse från Moderaterna angående parkeringstillstånd inom hemtjänsten", diarienummer ALD 2024/140.

Beslut

Äldrenämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att skrivelsen överlämnas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Äldrenämnden 14 Mars 2024

Skrivelse från Moderaterna

Skrivelse från Moderaterna angående Parkeringstillstånd för Hemtjänsten

Under pandemin delade staden ut parkeringstillstånd till sina utförare inom framförallt vård och omsorg. Tanken var att den som undviker att resa kollektivt exponeras mindre för smitta. När pandemin nu klingat av har många saker återgått till det normala och parkeringstillstånden har också dragits in. Detta påverkar framförallt personal i hemtjänsten, då de ofta utför flera hembesök per dag och ofta måste förflytta sig över relativt stora avstånd, där kollektivtrafiken inte alltid har bra lösningar.

Pandemin innebar inte bara en tillfällig anpassning för hemtjänsten, utan också flera bestående förändringar inom branschen, som till exempel tidseffektiviseringar i scheman och en ökad kontinuitet hos utförarna. Detta har medfört att tiden som hemtjänstens personal har på sig för att förflytta sig mellan besöken minskat. Dagens schemaläggning bygger i stort sett på att personalen kan förflytta sig, så tidseffektivt som möjligt och då är bilen oftast en viktig möjliggörare.

Vårdgivarna inom hemtjänsten har inte några stora ekonomiska marginaler och ett parkeringstillstånd för ca 20000 sek per fordon och månad, är en stor utgiftsökning för deras verksamheter. I många fall är det billigare, att ta en kalkylerad risk för att få parkeringsböter, än att betala för tillstånd. Det är naturligtvis ingen bra lösning, att personal och företag, som utför tjänster åt kommunen, måste bryta mot kommunens egna regelverk, för att kunna utföra sitt arbete på bästa sätt.

Oavsett hur man väljer att lösa detta problem, så blir det en ökad kostnad, som i slutändan kommer att hamna hos Stockholms Stad. Alternativet är en försämrad service för våra medborgare

Med anledning av ovanstående undrar vi:

1. Hur har Stockholms Stad resonerat kring beslutet att dra tillbaka parkeringstillstånden?
2. Hur ser äldreförvaltningen på riskerna för en försämrad service och kostnadsökningar till följd av indragna parkeringstillstånd för hemtjänsten?
3. Vilka lösningar framgent ser äldreförvaltningen för att hantera denna problematik?

§ 6

Äldredirektörens information/presentation

§ 8 Äldreomsorgens årsrapport 2023

ALD 2024/87

Beslut

Äldrenämnden godkänner rapporten

Äldrenämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna för kännedom

Särskilt uttalande

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) lämnar ett särskilt uttalande från Moderaterna.

Malin Frick (C) lämnar ett särskilt uttalande från Centerpartiet.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Äldrenämnden ansvarar bland annat för stadsövergripande utvecklingsfrågor inom äldreomsorgen i Stockholms stad. I uppdraget ingår att årligen ta fram en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet i syfte att ge en samlad bild av äldreomsorgen. Årsrapporten används som underlag i det kontinuerliga utvecklingsarbetet för en likvärdig äldreomsorg av god kvalitet. Årsrapporten 2023 är den sjunde upplagan. Rapporten innehåller övergripande statistik om den äldre befolkningen i Stockholm, äldreomsorgens insatser och volym, resultat från olika uppföljningar samt utvecklingsområden som framkommit.

Prioriterade utvecklingsområden i äldreomsorgens årsrapport 2023 är kompetensförsörjning inom äldreomsorgen, bostäder för äldre och äldres delaktighet.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/87-1 Tjänsteutlåtande Äldreomsorgens årsrapport 2023
- ALD 2024/87-1.1 Bilaga Äldreomsorgens årsrapport 2023

Äldrenämnden 19 mars 2024

Ärende 8

Äldreomsorgens årsrapport 2023

Dnr: ALD 2024/87

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Stockholm ska ha en tillgänglig äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål i såväl lugna som pressade tider. Äldreomsorgen ska ha individuella behov i fokus samt präglas av kontinuitet och hög kvalitet i alla insatser. Äldreomsorgen ska främja en hög livskvalitet för den enskilde, oavsett hälsotillstånd och ålder. Det är viktigt att äldreomsorgen erbjuder valfrihet inom såväl hemtjänst som dagverksamhet och boende.

Ett strukturerat och långsiktigt samt fortsatt utvecklingsarbete bör bedrivas för att säkerställa tillgången till god hälso- och sjukvård och medicinsk kompetens. Personal med rätt kompetens och bra arbetsförhållanden är betydande för att säkerställa grunduppdraget och en omsorg med hög kvalitet. Ett närvarande ledarskap är välkommet precis som det bra bemötandet av engagerad personal uppmärksammas i årsrapporten.

På sikt står Stockholm inför en demografisk utmaning när antalet äldre i staden ökar kraftigt. För att klara den demografiska utvecklingen krävs en samverkan och långsiktig samplanering mellan stadens olika delar. Vi uppmuntrar även fristående aktörer att vara med och bygga fler äldreboenden för att kunna erbjuda hög kvalitet vad gäller innehåll och serviceutbud. Lika välkänt som det är sant behövs alla goda krafter för att bygga en stad för äldre framgent och oavsett driftsform bör vi alla dra vårt strå till stacken.

Det är fortsatt viktigt att den som ska ta hjälp från stadens omsorg också får tycka till i utvecklingen. Den som får hjälp ska också få tycka till om vad som sker. Det kräver en mångfacetterad uppföljning.

2024-03-13

**Äldreomsorgens Årsrapport
2023**

Dnr ALD 2024/87

Ärende 8

Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

Årsrapporten för 2023 för äldreomsorgen i Stockholm pekar utan tvivel på de utmaningar som finns de kommande åren, ja, även de kommande decennierna. Orsaken till dessa utmaningar kan till stor del sökas i en förändrad demografisk situation med en starkt växande äldre befolkning. Inte minst kommer detta att beröra särskilda boenden (vård- och omsorgsboenden) och hemtjänsten liksom kompetensförsörjning och rekrytering. Detta innebär också att äldreförvaltningen får stora utmaningar i att vara en motor för att få Stockholms stad att kunna hantera utvecklingen, för att kunna leva upp till de ambitioner politiken lagt fast.

Vi i Centerpartiet vill tydligt markera att vi delar förvaltningens bedömning om vad som kommer att vara särskilt viktigt framöver, så mycket att vi också ser med oro på hur rekrytering av nya, kompetenta medarbetare som kan medverka i förändringen ska kunna ske. Vi hyser också en oro för att boendefrågorna inte kommer att lösas, bland annat därför att många nuvarande äldrebostäder har låg standard, ombyggnader eller evakuering och rivning måste ske i en del fall samtidigt som det inte är enkelt att finna mark att bygga nytt på - belägen där den kommande generationen äldre vill bo. Tiden från markanvisning till färdigt vård- och omsorgsboende är lång! Det här innebär självklart också att vi bör göra det som framhålls i rapporten, nu gå från planering till genomförande.

För att klara av utmaningarna behövs också teknik och digitala lösningar som underlättar både för de äldre och för medarbetarna samtidigt som den är kostnadseffektiv. Välfärdsteknikens utveckling kan också innebära möjligheter för fler att kunna bo kvar hemma, något som också ofta önskas.

Vi är i grunden positiva till det engagerade och kompetenta arbete förvaltningens medarbetare gör, som tydligt syns i årsrapporten, men för att rätt kunna utnyttja denna resurs krävs att politiken prioriterar bland uppdragen och att målen är tydliga. Detta inte heller en fråga som enbart äldrenämnden och äldreförvaltningen kan hantera utan det krävs en tydlig prioritering framöver resursmässigt och att alla berörda, inte minst stadsdelsnämnderna, också tar sig an utmaningarna.

§ 9**Handlingsplan för god och nära vård**

ALD 2024/78

Beslut

Äldrenämnden godkänner förslag till Handlingsplan God och nära vård och omsorg.

Äldrenämnden beslutar att ge förvaltning i uppdrag att arbeta utifrån handlingsplanen, erbjuda stadsdelsförvaltningarna stöd i arbetet och samordna stadens gemensamma arbete inom God och nära vård och omsorg.

Handlingsplanen överlämnas till förskolenämnden och stadsdelsnämnderna för kännedom.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) lämnar ett särskilt uttalande från Moderaterna.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Margita Jacobsson (L) och Malin Frick (C) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget till beslut från Liberalerna och Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I Stockholms stads budget 2023 fick socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden uppdraget att i samråd med kommunstyrelsen ta fram en handlingsplan för stadens fortsatta arbete i omställningen till en God och nära vård.

Handlingsplanen utgör ett ramverk och anger en övergripande inriktning för stadens arbete med en God och nära vård och omsorg och gäller under perioden 2024 till och med 2030. I planen inkluderas arbetet med att förebygga psykisk ohälsa och suicid. Handlingsplanen riktar sig i första hand till chefer och medarbetare

som arbetar såväl strategiskt som operativt i berörda verksamhetsområden och konkretiseras genom årliga aktivitetsplaner.

Arbetet med att ta fram denna handlingsplan har drivits av en styrgrupp och arbetsgrupp med representation från äldreförvaltningen, socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret. Från och med senhöst 2023 har också förskoleförvaltningen deltagit. Stadens handlingsplan följer inriktningen i länets handlingsplan ”Handlingsplan för god och nära vård och omsorg i Stockholms län 2024–2030”.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/78-1 Tjänsteutlåtande Handlingsplan God och nära vård och omsorg
- ALD 2024/78-1.1 Bilaga - Handlingsplan God och nära vård och omsorg

2024-03-13

God och nära vård och omsorg

Dnr ALD 2024/78

Ärende 9

Thomas Wihlman m.fl. (C)
Margita Jacobsson m.fl. (L)

Förslag till beslut

1. Att förvaltningens förslag till beslut delvis godkänns
2. Att handlingsplanen kompletteras med mer detaljerade skrivningar om hur rapporteringen avses ske
3. Att därutöver göra förtydliganden och utveckla handlingsplanen enligt nedanstående förslag

Centerpartiet och Liberalerna konstaterar att innehållet i den gemensamma handlingsplanen för God och nära vård på några punkter bör utvecklas. Detta inte minst för att genomförandet av God och nära vård är en viktig och stor förändring som berör flera olika parter. En övergripande och central fråga är hur samarbetet kommun-region kan och bör stärkas för att tydligare markera handlingsplanens vikt.

Vidare ifrågasätter vi de långa uppföljningsintervallen utifrån skrivningen på sidan 4 ”En halvtidsuppföljning av genomförandet av handlingsplanen ska genomföras år 2027. Denna ska presenteras för berörda facknämnder och ligga till grund för eventuell revidering av handlingsplanen”). Om detta ska dröja till 2027 finns risken för att eventuell kurskorrigering blir komplicerad och kostsam.

Anhöriga till barn, vuxna och äldre som far illa tar ofta ett stort ansvar och utgör ett viktigt stöd för både vårdtagaren och samhället som stort. Vi menar därför att de anhörigas situation särskilt ska uppmärksammas och ambitionerna höjas i enlighet med det program för anhörigstöd inom socialtjänst och äldreomsorg som infördes under den grönblå majoritetens föregående mandatperiod.

Ett viktigt område när det gäller ”God och nära vård” är den psykiska ohälsan. I bilagan sägs ”Syftet med handlingsplanen är att ge en övergripande riktning för stadens arbete mot en god och nära vård och omsorg, inklusive arbetet med att förebygga psykisk ohälsa och suicid. Handlingsplanen gäller under perioden 2024 till och med 2030 och konkretiseras genom årliga aktivitetsplaner.” Även för detta viktiga område finns stor risk att om rapportering sker för begränsat kan det påverka möjligheten att styra om och att nödvändiga insatser för den enskilde människan uteblir eller försenas.

Äldrenämnden 19 mars 2024

Ärende 9

God och nära vård och omsorg

Dnr: ALD 2024/78

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Vi Moderater välkomnar en fortsättning av arbetet av god och nära vård och omsorg. En längre plan som sträcker sig över flera år kan möjligen klargöra det som vi uppfattar kan göra att arbetet haltar på exempelvis stadsdelsnämnds nivå.

Just det arbetet som sker verksamhetsnära tillsammans med den som tar hjälp av stadens insatser sker på stadsdelsnämnds nivå. Där är det inte lika självklart att arbetet fungerar som tänkt i dagsläget – det krävs krafttag och förbättring för att arbetets fördelar fullt ut ska kunna realiseras.

§ 10**Revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning**

ALD 2024/33

Beslut

Äldrenämnden godkänner förslaget till revidering av riktlinjer inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning och föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslaget.

Äldrenämnden föreslår att riktlinjerna ersätter riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna (dnr 3.1.1-264/201).

Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige delegerar till äldrenämnden och socialnämnden att genomföra mindre ändringar med anledning av den nya socialtjänstlagen. Äldrenämnden beslutar under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner förslaget att delegera till äldredirektör att teckna detta.

Förslaget överlämnas till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Ärendeansvaret för fördelning av individärenden mellan stadsdelsnämnderna regleras idag i tre verksamhetsområden, ett för individ- och familjeomsorgen, ett för funktionshinderområdet och ett som rör äldreomsorgen.

Riktlinjerna har främst reviderats genom att innehållet har kompletterats med skrivningar som har saknats eller som behöver förtydligas. Dispositionen har ändrats och nya stycken har lagts till för att göra dokumentet mer användarvänligt. En del stycken har flyttats till andra kapitel. En del innehåll har även tagits bort, i dessa

fall handlar det främst om gammal information som inte längre stämmer. Riktlinjerna har även reviderats för att stämma överens med aktuell lagstiftning och beslut från kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/33-1 Tjänsteutlåtande Revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning
- ALD 2024/33-1.1 Bilaga Riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen om äldre pers

§ 11 Fördelning av medel från Matlyftet 2024

ALD 2023/282

Beslut

Äldrenämnden godkänner förslaget på fördelning av medel motsvarande 10,2 miljoner kronor från Matlyftet 2024.

Äldrenämnden beslutar att delegera till äldredirektören att besluta om eventuella omfördelningar av medel som inte rekvireras.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) lämnar ett särskilt uttalande från Moderaterna.

Malin Frick (C) lämnar ett särskilt uttalande från Centerpartiet.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Äldreförvaltningen har fått i uppdrag att fördela medel från Matlyftet för 2024 vars syfte är att motverka undernäring och social isolering. Matlyftet är budgeterat till 11,5 miljoner kronor varav 10,2 är avsatta till stadsdelsförvaltningarna. Resterande belopp kommer bland annat att användas till del av löner till strateger på förvaltningen som ansvarar för Matlyftet, en webbutbildning för hemtjänstpersonal och en stadsgemensam hälsodag.

Alla stadsdelsförvaltningar har ansökt om medel från Matlyftet som uppgår till 18 miljoner kronor och därför har prioriteringar av medlen varit nödvändiga. Stadsdelsförvaltningarna kommer att göra ytterligare prioriteringar av vilka aktiviteter som är möjliga att genomföra inom ramen för de beviljade medlen.

Bilaga 1 visar den föreslagna fördelningen medel från Matlyftet 2024. I bilaga 2 redovisas en sammanställning av genomförda aktiviteter för 2023. Förvaltningen föreslår att äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag på fördelning av medel för Matlyftet 2024.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/282-29 Tjänsteutlåtande Fördelning av medel för Matlyftet 2024
- ALD 2023/282-29.1 Bilaga 1 Fördelning av medel Matlyftet 2024. docx
- ALD 2023/282-29.2 Bilaga 2 Uppföljning och redovisning av Matlyftet 2023

Äldrenämnden 19 mars 2024

Ärende 11

Fördelning av medel från Matlyftet 2024

Dnr: ALD 2023/282

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Sedan 2019 har Stockholms stad genomfört satsningen Matlyftet för att förebygga undernäring och ofrivillig ensamhet hos äldre personer. Det är ett initiativ från den grönbå majoriteten med syfte just på att ge ett socialt sammanhang som kan bryta de äldres ensamhet och förebygga undernäring. Med hjälp av finansiering från äldreförvaltningen planerar stadsdelarna in olika sociala aktiviteter såsom matlagningsträffar och provsmakningar för att stärka den sociala dimensionen kring mat och måltider.

För att fortsätta att utveckla Matlyftet vidare bör personalen utbildas i planering och tillagning av måltider för att den äldre ska få en förhöjd och näringsrik matupplevelse.

Idag är det en ojämn kunskapsnivå för de anställda vad gäller att laga mat. Det kan finnas en okunskap i exempelvis hur maten ska serveras och vilka tillbehör man bör servera för en fullgod måltid. Det är viktigt med en tilltalande servering för denna målgrupp som behöver näringsrik kost så väl. Genom att utbilda personalen inom näringslära kan Matlyftet fortsätta att utvecklas för en bättre tillvaro för våra äldre. Personalen kan både ge den äldre en bättre måltidsupplevelse och snabbare kunna ge förslag på näringsrik mat i alla måltider. Det är också viktigt att hitta de äldres barndomsreferenser i maten.

Äldrenämnden bör också utreda effekterna av en förlängd period för erhållna medel för matlyftet för att det ska gå att planera långsiktigt.

Arbetet med matlyftet och dess utbildning till biståndshandläggarna bör fortsätta.

Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelarna systematiskt följa upp effekterna av matlyftets insatser samt förstärka insatsen enligt Moderaternas budget 2024. Detta då intresset från stadsdelarna har ökat och de sökta medlen överstiger de tillgängliga beloppen.

2024-03-19

**Fördelning av medel från
Matlyftet 2024**

Ärende 11

Thomas Wihlman m.fl. (C)

Särskilt uttalande

Nu har det gått fem år sedan Matlyftet infördes 2019 av det tidigare blågröna styret. Syftet med Matlyftet är att förebygga undernäring och ofrivillig ensamhet bland äldre. Även om många av aktiviteterna som anordnas under Matlyftet är mycket uppskattade så finns det ändå anledning att utvärdera dessa för att säkerställa att de också leder till önskad effekt. För att möjliggöra detta krävs systematiska utvärderingar av de aktiviteter som arrangeras. Tanken bakom Matlyftet är beaktansvärt men hur ska vi veta att vad vi gör är rätt saker om vi inte utvärderar och följer upp?

Mat och måltider är viktiga både av sociala och fysiska skäl. OFrivillig ensamhet bland äldre är ett stort samhällsproblem som ofta kan leda till depression, sjukdom och sämre aptit. Leder Matlyftet till att förbygga ofrivillig ensamhet bland äldre eller är det främst redan aktiva människor med ett redan sociala liv som deltar i aktiviteterna?

Allt fler människor lever längre i Sverige och med hög ålder ökar risken för undernäring. På vilket sätt förebygger Matlyftet undernäring bland äldre? Redovisningen av de aktiviteter och föreläsningar som har ägt rum i de olika stadsdelarna under 2023 visar på många sociala träffar där maten är i centrum, men det framgår inte lika tydligt hur alla stadsdelar arbetar med att förebygga undernäring.

Vi i Centerpartiet skulle därför önska att det till nästa års redovisning genomförs tydligare utvärderingar kring vilka effekter insatserna har. På så sätt kan stadsdelarna lära av varandra och fokusera på det som bevisligen gör skillnad. Vi vill också betona vikten av att servera närproducerad och ekologisk mat som är fri från skadliga kemikalier och tillsatser.

§ 12

Fördelning av medel avseende en förstärkning av friskvården till enskilda utförare

ALD 2024/36

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag för fördelning till enskilda utförare av äldreomsorg avseende en förstärkning av friskvården under 2024.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

I samband med beslutet av kommunfullmäktiges budget för 2024 tilldelades äldrenämnden 5,0 mnkr att fördela till privata utförare i syfte att förstärka friskvården. Medlen fördelas till de av äldreomsorgens verksamheter som är upphandlade enligt Lagen om valfrihet (LOV).

Totalt har 38 utförare av hemtjänst, 25 utförare av vård- och omsorgsboende och fem utförare av dagverksamhet valt att söka dessa medel. Dessa medel ska komma de anställda till godo. För att detta ska uppnås har fördelningsmodellen utformats så att den ska spegla antalet anställda per utförare.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/36-65 Tjänsteutlåtande Fördelning av medel för friskvård
- ALD 2024/36-65.1 Bilaga Fördelning av medel för friskvård - Bilaga

§ 13**Fördelning av statsbidrag äldreomsorgslyftet år 2024 till 2026**

ALD 2024/103

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till modell för fördelning av statsbidrag avseende den fortsatta satsningen av äldreomsorgslyftet år 2024 till 2026.

Äldrenämnden beslutar att delegera till förvaltningschefen att fördela statsbidrag för äldreomsorgslyftet i enlighet med den modell som föreslås i detta ärende.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) lämnar ett särskilt uttalande från Moderaterna.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Den statliga satsningen äldreomsorgslyftet har pågått från år 2020 till 2023 och fortsätter nu i ytterligare tre år. Satsningen syftar till att stärka kompetensen inom kommunalt finansierad äldreomsorg genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att genomgå utbildning på betald arbetstid. Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att betala ut statsbidrag till kommuner för detta ändamål. För 2024 erhåller Stockholms stad cirka 110,9 miljoner kronor.

Socialstyrelsens anvisningar ligger till grund för hur ersättningen i stora drag ska hanteras. Tidigare tre år har nämnden även fastlagt en modell som baseras på beräknade schablonbelopp för varje utbildning som ska täcka medarbetarens personalkostnader under studietiden. Dessa schablonbelopp har sedan räknats upp utifrån index varje år. Utförare söker ersättning från äldreförvaltningen där det bifogas antagningsbevis med antalet veckor för utbildningen.

Beräkning görs utifrån antal veckor. Ansökningarna från arbetsgivarna har godkänts löpande så långt de avsatta medlen räcker. Förvaltningen föreslår en fortsättning med samma modell även de kommande tre åren.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/103-1 Tjänsteutlåtande Fördelning av statsbidrag äldreomsorgslyftet 2024 till 2026

Äldrenämnden 19 mars 2024

Ärende 13

Fördelning av statsbidrag
äldreomsorgslyftet år 2024 till 2026

Dnr: ALD 2024/103

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Vi Moderater välkomnar denna satsning från regeringen som sträcker sig från 2024 till 2026. Att stärka kompetensen inom kommunalt finansierad äldreomsorg är viktigt. Minst lika viktigt är att pengar kommer utförare till del i god tid. Förseningar kan få negativa konsekvenser för den person vars vardag påverkas positivt av satsningen.

§ 14**Remiss av Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028**

ALD 2024/23

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Hugo Laigar och Anette Hellström (M), Margita Jacobsson (L) samt Malin Frick (C) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget till beslut från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stad ska arbeta för att alla stockholmare ska vilja och kunna vara fysiskt aktiva, oavsett ålder. Stockholmarna lever allt längre och äldre är därför en viktig grupp att stimulera till fysisk aktivitet. Staden ska underlätta för utövande av friluftsliv samt utomhusvistelse, vardagsmotion och rörelse i närmiljön. För att nå alla stockholmare över 65 år som är, långt ifrån en homogen grupp, behövs många som samverkar för att tillgodose de olika behoven.

Samverkan mellan äldreförvaltningen och idrottsförvaltningen är viktig för fortsatt utveckling vilket framgår i Handlingsplanen för hälsofrämjande, förebyggande och uppsökande arbete riktat till seniorer. Detta betyder att staden behöver fortsätta satsa på det hälsofrämjande arbetet riktat till seniorer i ordinärt boende så att de fortsätter vara fysiskt aktiva hela livet.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/23-2 Tjänsteutlåtande Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv

- ALD 2024/23-2.1 Bilaga 1 Program för idrott motion och friluftsliv - 231109 ROTELN(1446656) (002)
- ALD 2024/23-2.2 Bilaga 2 Handlingsplan stadsgemensam basnivå för det hälsofrämjande förebyggande och uppsökande arbetet riktat till seniorer

Ärende 14

Stockholm stads program för idrott,
motion och friluftsliv 2024-2028

Hugo Laigar m.fl (M)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)

Förslag till Beslut:

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas och bli mer operativt än sin nuvarande form.

Vi vill framhålla vikten av att idrotten och möjligheten till rekreation och rörelse är tillgänglig för stockholmarna, oavsett vilka förutsättningar man har. För den som är äldre ger möjligheten till motion högre livskvalitet och vi instämmer i att programmet är bristfälligt avseende hur hela befolkningen ska komma i rörelse. Vi menar att det behövs ett aktivt samarbete med idrottsrörelsen och frivilligorganisationer för att kunna erbjuda aktiviteter som passar olika åldrar, intressen och förutsättningar. Men det är inte bara organiserade aktiviteter som är av vikt för en befolkning i rörelse utan möjligheten till spontan motion måste också prioriteras. Det förutsätter att den offentliga miljön är tillgänglig även för de som är äldre.

§ 15**Remiss av betänkandet - Som om vi aldrig funnits –
exkludering och assimilering av tornedalingar, kväner
och lantalaiset (SOU 2023:68)**

ALD 2024/54

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Kulturdepartementet har remitterat betänkandet Som om vi aldrig funnits – exkludering och assimilering av tornedalingar, kväner och lantalaiset (SOU 2023:68) för synpunkter till Stockholms stad. Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet vidare till äldrenämnden för yttrande.

Tornedalingar är en av Sveriges erkända nationella minoriteter och deras minoritetsspråk är meänkieli. En sannings- och försoningskommission har haft i uppdrag att granska den assimilering- och exkluderingspolitik som den berörda minoriteten utsattes för under 1800- och 1900-talet samt att synliggöra minoritetens historiska erfarenheter. Kommissionens arbete består bland annat av intervjuer med 166 minoritetsrepresentanter, arkivmaterial och tolv särskilda forskarrapporter.

Av betänkandet framgår att den meänkielitalande minoriteten historiskt har fått utstå diskriminering, övergrepp och kränkande behandling, bland annat av den svenska staten. Dåtidens försvenskningssyftade till att tvinga minoriteten att lära sig svenska medan minoritetens eget språk, egen kultur och identitet förminskades, skambelades och osynliggjordes. Många berövades helt sitt språk och sin minoritetskultur. Minoriteten har även utsatts för rasbiologiska idéer och undersökningar samt blivit fråntagen sin

rätt till mark, skog och vissa näringar. För att få upprättelse och försoning uppmanas regeringen att vidta flera konkreta åtgärder, bland annat att erkänna de historiska kränkningarna, förbereda en offentlig ursäkt och att strukturera upp ett fortsatt arbete för att förstärka minoritetens ställning.

Äldreförvaltningen ser positivt på att minoriteten har fått komma till tals och anser att ett erkännande och en offentlig ursäkt är viktigt. Många av dem som utsattes som barn är nu årsrika och förtjänar en upprättelse under sin livstid. Vidare anser förvaltningen att konkreta åtgärder som förstärker minoritetens rättigheter enligt minoritetslagen behöver prioriteras.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/54-2 Tjänsteutlåtande Remissvar, Betänkandet Som om vi aldrig funnits
- ALD 2024/54-1.2 Remiss - Betänkandet - Som om vi aldrig funnits - exkludering och assimilering av tornedalingar, kväner och lantalaiset (SOU 2023:68)
- ALD 2024/54-1.3 Bilaga - Intervjuberättelser SOU 2023:68
- ALD 2024/54-1.4 Bilaga - Forskarrapporter SOU 2023:68

§ 16
Remiss av Heltid som norm
ALD 2023/298**Beslut**

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande

Robert Mjörnberg m.fl. (V), Felix Finnveden m.fl. (S) samt Vivianne Gunnarsson (MP) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Hugo Laigar och Anette Hellström (M), Margita Jacobsson (L) samt Malin Frick (C) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget till beslut från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen står bakom kommunstyrelsens förslag till beslut.

Förvaltningen bedömer att förslaget bidrar till att öka stadens attraktivitet som arbetsgivare och ser behov av vidare analys för att skapa bästa förutsättningarna för förändring.

Förvaltningen förordar ett långsiktigt arbete med att anpassa organisation och schemaläggning för delar av förvaltningens verksamhet för att kunna möta beslut om att erbjuda heltid som norm inom befintliga budgetramar.

Förvaltningen ser ett behov av att förvaltningschef under viss tid kan bevilja undantag från heltidsnormen om särskilda skäl föreligger.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/298-2 Tjänsteutlåtande Svar på remiss av Heltid som norm
- ALD 2023/298-1 Remiss av Heltid som norm
- ALD 2023/298-1.1 Kopia av godkänt tjänsteutlåtande: KS 2023/1139 Tjänsteutlåtande

Ärende 16

Remiss av heltid som norm

Hugo Laigar m.fl (M)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förslaget till beslut.
2. Att avstyrka förslaget om att alla tjänster som utannonseras ska som norm vara på heltid
3. Att därutöver anföra följande

Stadens förmåga att attrahera och behålla kompetent och skicklig personal är avgörande för kvalitén i den välfärd och service som erbjuds stockholmarna. Vi instämmer i att goda anställningsvillkor är en viktig del i arbetet med att stärka staden som arbetsgivare och här kan heltid som norm spela en betydelsefull roll. En norm kring heltidsanställningar är i stor utsträckning positiv men det finns utmaningar att ta hänsyn till i implementeringen av förslaget. Stadsledningskontoret konstaterar att förslagen kommer att innebära ekonomiska konsekvenser på kort sikt och att detta behöver hanteras inom ram – även kostnader som kan uppstå på längre sikt kommer att behöva hanteras inom ram. Givet att personalkostnader utgör en stor del av stadens kostnader är det av stor vikt att kostnadsutvecklingen och verksamhetens dimensionering bevakas noggrant för att undvika oskäligen resurstillskott.

Vi vill också framhålla att heltid som norm inte får innebära ett förbud mot deltid framgent, vilket initiativärendet antyder. En norm tillåter undantag och stadens personalpolitik måste tillåta viss flexibilitet, dels utifrån verksamheternas skiftande behov men också utifrån arbetstagares behov. Det är också viktigt att tjänster som i praktiken utgör deltid inte blir artificiella heltidstjänster till följd av politiska beslut. Vi ser en risk i att rekryteringar som hade kunnat bidra positivt till en verksamhets kvalitet uteblir om inga deltidsanställningar ska kunna göras efter 1 juli 2024. Normen om heltid ska vara just en norm och vi motsätter oss därför ska-krav om att inga deltidsanställningar ska kunna göras från och med nämnda datum.

Redan i dag, för staden som helhet, har cirka 91 procent av medarbetarna tillsvidareanställning på heltid. Vi anser att förslaget om att alla tjänster som annonseras ska som norm vara heltid utgör politisk detaljstyrning. Det är vår mening att annonser för vakanser och lediga tjänster ska utformas verksamhetsnära och ge en rättvisande bild av tjänstens karaktär och omfattning. Det finns en risk i att missvisande annonser påverkar förtroendet för staden som arbetsgivare och att söktrycket till lediga tjänster minskar. Vi kan inte nog understryka vikten av att utvärdera konsekvenserna av detta beslut för stockholmarna, arbetstagarna, verksamheterna och huruvida heltid som norm faktiskt leder till bättre kommunal service och nöjdare medarbetare.

Äldrenämnden

20240319

Ärende 16

Remiss Heltid som norm
DNR ALD 2023/298

Robert Mjörnberg (V)
Felix Finnveden (S)
Vivianne Gunnarsson (MP)
M.fl.

Särskilt uttalande

Vi tillstyrker förvaltningens förslag till beslut och vill därutöver anföra:

Heltid som norm i hela staden är en mycket prioriterad fråga för den politiska majoriteten. Inte minst inom äldreomsorgen, det är en nyckel för att verksamheten på förvaltningen och i stadsdelarna ska fungera. Vårt mål är att minst 90% av de anställda ska ha en tillsvidareanställning på heltid.

Heltid som norm medför högre kontinuitet och professionalism till äldreomsorgen. Det är även två viktiga pusselbitar för att Stockholm ska vara en stad att åldras i med värdighet. Det är viktigt både för att staden ska vara en högt skattad arbetsgivare och för att våra äldre ska vara trygga med stadens medarbetare.

Detta arbete är prioriterat i alla stadens nämnder och bolagsstyrelser. De föreslagna förändringarna är ett tydligt steg på vägen till heltid som norm.

§ 17**Remiss av Kommunikationsprogram för Stockholms stad**

ALD 2024/47

Beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Stadsledningskontoret har tagit fram ett nytt kommunikationsprogram som gäller för alla Stockholms stads nämnder och bolagsstyrelser. Programmet beskriver utgångspunkter, metoder, viktiga omvärldsfaktorer samt verktyg och stöd för stadens kommunikation.

Förvaltningarnas och bolagens uppdrag är till sin natur vitt skilda med allt från trafik och bygglov till förskola, skola och äldreomsorg. Äldreförvaltningen inser de utmaningar det för med sig att skapa ett gemensamt kommunikationsprogram för staden. Äldreförvaltningen är positiv till att Stockholms stad har ett gemensamt kommunikationsprogram och att detta program fortsätter att utvecklas.

Äldreförvaltningen är även positiv till att kommunikationsprogrammet lyfter fram svårigheterna och riskerna med ett digitalt utanförskap. I linje med arbetet kring äldrevänlig stad önskar förvaltningen att målgruppen äldre, tillsammans med andra målgrupper som påverkas av utanförskap, lyfts fram som särskilt viktiga att beakta i stadens kommunikationsarbete.

Vikten av målgruppernas delaktighet lyfts på flera ställen i programmet. Detta är positivt för målgruppen äldre och i linje med den nya socialtjänstlagen som förväntas att träda i kraft 2025.

Stadens kommunikation måste kunna anpassas till tillfällena då vi i vårt uppdrag påverkar människors liv och det inte är uppenbart för

alla inblandade att vi skapar värde, exempelvis vid ett avslag eller ett omhändertagande.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/47-2 Tjänsteutlåtande Remiss om Kommunikationsprogram för Stockholms stad 2024
- ALD 2024/47-1.2 Bilaga - Kommunikationsprogram för Stockholms stad

§ 18**Anmälan av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § SoL,
kvartal 4 2023**

ALD 2023/86

Beslut

Äldrenämnden överlämnar anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 4 år 2023 till kommunfullmäktige.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med socialtjänstlagen är kommunerna skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) samt kommunens revisorer.

I ärendet redovisas de 293 beslut som stadsdelsnämnderna rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 4, år 2023. Redovisningen omfattar beslut som vid kvartalets slut fortsatt var ej verkställda, beslut som verkställts och beslut som avslutats. Totalt var 183 beslut fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten, cirka 90 procent avsåg beslut där den enskilde tackat nej till erbjudanden om plats, främst beroende på att den enskilde inte vill flytta till ett boende i dagsläget.

Totalt verkställdes 74 beslut under kvartal 4 och 36 beslut avslutades. Främsta orsaken till att besluten avslutats var att den enskilde återtagit sin ansökan.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/86-8 Tjänsteutlåtande Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 4 år 2023
- ALD 2023/86-8.1 Bilaga Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 4 2023

§ 19

Anmälan av månadsrapport för februari 2024

ALD 2024/10

Beslut

Äldrenämnden lägger månadsrapporten till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/10-2 Anmälan månadsrapport februari 2024

§ 20**Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den
13 mars 2024**

ALD 2024/11

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

§ 21

Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) från sammanträdet den 12 mars 2024

ALD 2024/13

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/13-6 Protokoll nr 3 KPR 2024-03-12
- ALD 2024/13-6.1 Protokoll nr 3 - Bilaga 1 - KPRs Uttalande om Handlungsplan för god och nära vård och omsorg
- ALD 2024/13-6.2 Protokoll nr 3 - Bilaga 2 - KPRs Uttalande om Heltid som norm

§ 22

Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från den 14 mars 2024

ALD 2024/12

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/12-5 Protokoll funktionshinderrådet 2024-03-14

§ 23

Anmälan av beslut fattade enligt delegation februari 2024

ALD 2024/27

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/27-3 Anmälningslista av beslut fattade enligt delegation februari 2024

§ 24
Övriga frågor

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Erik Robert,Mjörnberg	2024-03-22
John Hugo,Laigar	2024-03-22